

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2019

tijdvak 1

muziek CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 Miley Cyrus - Inspired

1 maximumscore 1

één verschil, bijvoorbeeld:

akoestische gitaar	overige instrumenten
<ul style="list-style-type: none">– ostinate begeleidingspartij– korte notenwaarde– noten los van elkaar	<ul style="list-style-type: none">– melodelijn(en)– lange notenwaarden– (meer) gebonden / legato / gebruik glissando
<ul style="list-style-type: none">– strak in de maat– grote sprongen	<ul style="list-style-type: none">– vrijer in de maat– trapsgewijs

Opmerkingen

Alleen als het antwoord bij de akoestische gitaar en bij de overige instrumenten een verschil aangeeft, 1 scorepunt toekennen.

De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

2 A

3 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- hoger gezongen
- luider gezongen
- meerstemmig
- lang aangehouden laatste toon
- tekstherhaling
- langere aanloop (ooh vooraf)
- met meer energie gezongen

per juist antwoord

1

4 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 2

stemgebruik, één antwoord (bijvoorbeeld):

- snik in de stem
- breekbare / hese stem
- benadrukken van fear en hate
- veelvuldig ademhalen

performance, twee antwoorden (bijvoorbeeld):

- met dichte ogen zingen
- hand- / armbewegingen naar de borst / het hart
- met de ogen knipperen / met betraande ogen (aan het einde)

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Blok 2 Trombone Shorty - Do to me

6 maximumscore 1

glissando

7 B

8 B

9 maximumscore 2

In het tweede gedeelte, twee antwoorden (bijvoorbeeld):

- spelen de blazers in de slotmaat meerstemmig.
- speelt de hele band in de slotmaat hetzelfde ritme.
- speelt de drum aan het einde extra accenten.
- is aan het einde van het gezongen gedeelte/de melodie een hogere partij toegevoegd.

per juist antwoord	1
--------------------	---

10 maximumscore 1

bewering 1: juist
bewering 2: onjuist

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
11	<p>maximumscore 2</p> <p>twee antwoorden, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> – meer korte noten – meer hogere tonen – meer afwisseling in toonhoogte – meer gebruik effecten <p>per juist antwoord</p>	1
12	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • horen, één antwoord (bijvoorbeeld): <ul style="list-style-type: none"> – De begeleiding valt (gedeeltelijk) weg. / Er klinkt voornamelijk een drum / drumtrack. – De zanger stopt met zingen. – De zanger spoort het publiek aan. • zien, één antwoord (bijvoorbeeld): <ul style="list-style-type: none"> – De zanger gaat voor op het podium staan. – De zanger wijst naar het publiek. – De zanger richt de microfoon naar het publiek. 	1 1

Blok 3 J.S. Bach - Sinfonia, BWV 29

13 F

14 **maximumscore 1**

Uit een juist antwoord moet blijken dat er gebruikgemaakt wordt van een (groot) (kerk/pijp)orgel.

15 **maximumscore 2**

- afbeelding 1 (één van de volgende):
 - ontbreken van ventielen (op de trompet) / gebruik vingergaten (op de trompet)
 - andere vorm van de buis (dan moderne trompet)
 - ander materiaal (dan moderne trompet)
- afbeelding 2 (één van de volgende):
 - andere houtsoort (dan moderne hobo); ook goed: andere kleur (dan moderne hobo)
 - weinig kleppen (op de hobo); ook goed: geen kleppen (op de hobo)
 - andere vorm van het corpus (of een omschrijving daarvan) (dan de moderne hobo)

Opmerking

Een antwoord als 'Het instrument ziet er anders uit' is niet voldoende.

16 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- allegro/snel tempo
- korte notenwaarden
- majeur toonsoort
- ononderbroken melodie/geen rusten
- gebruik trompetten

per juist antwoord

1

18 maximumscore 1

één van de volgende:

- De dirigent houdt zo de spanning vast.
- De dirigent wacht tot de klank/galm helemaal weg is.
- De dirigent voorkomt zo dat het publiek meteen gaat klappen.

Blok 4 Omar Sosa - Fatiliku

19 B

20 D

21 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat het beeld wisselt op het moment dat een muzikant op de voorgrond treedt. / het beeld de structuur van de muziek volgt.

22 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- verschillende ritmelagen (boven elkaar) / (door elkaar)
- vast tempo
- gebruik syncopen
- stuwend ritme
- gebruik korte notenwaarden

ook goed: gebruik van herhaling

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
23	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • bongo('s) • cowbell/koebel <p><i>Opmerking</i> Het antwoord 'conga('s)' of 'djembé(s)' i.p.v. bongo('s) mag niet goed gerekend worden.</p>	1 1
24	maximumscore 1 harp <i>Opmerking</i> Het antwoord 'gitaar' mag niet goed gerekend worden.	

Blok 5 K. Jenkins - The Armed Man: A Mass for Peace

25	maximumscore 2 twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> – (het geluid van) stampende voeten / (soldaten)laarzen – mars-achtig karakter – door het gebruik van de kleine trom – crescendo per juist antwoord	1
26	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • wel goede toevoeging omdat, één antwoord (bijvoorbeeld): <ul style="list-style-type: none"> – je zo beter begrijpt waarover de muziek gaat – het concert zo aantrekkelijker / afwisselender wordt • geen goede toevoeging omdat, één antwoord (bijvoorbeeld): <ul style="list-style-type: none"> – het publiek afgeleid wordt door de beelden – niet iedereen de beelden goed kan zien – je er niet meer je eigen verhaal bij kunt bedenken 	1 1
27	maximumscore 1 vanaf maat 5	
28	A	

Vraag	Antwoord	Scores
29	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • verschil instrumentatie (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – ander orkest / andere bezetting / brassband / blaasorkest (i.p.v. symfonieorkest / strijkers) – ander solo-instrument / blaasinstrument / euphonium / (tenor)tuba (i.p.v. cello / strijkinstrument) • verschil toonhoogte: (één toon) lager 	1 1
30	maximumscore 2	
	<p>twee antwoorden, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Er wordt tutti gespeeld. – homofoon – luide dynamiek / <i>ff</i> – gebruik koperblazers – Het koor zingt hoog. – saluutschoten / overwinningsschoten (door accenten in slagwerk) <p>per juist antwoord</p>	1

Blok 6 Orgel Vreten - Kopna Kopna

31 A

32 B

33 A

34 **maximumscore 1**
vanaf tijdcode 14

35 **maximumscore 1**
maat 1 t/m 4: 2
maat 5 t/m 8: 1

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

36 **maximumscore 1**
eerst: maatwisseling
daarna: fill

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Blok 7 A.C. Gomes - II Guarany, Overture

37 maximumscore 2

- verschil haak 1 en haak 2 (één van de volgende): 1
 - meer instrumenten / tutti / met strijkinstrumenten / met meer slaginstrumenten / met kleine trom / pauk(en) / met houten blaasinstrumenten
 - melodie (ook) in hogere octaven; ook goed: hoger
- verschil haak 2 en haak 3 (één van de volgende): 1
 - zachter
 - (melodie) (octaaf) lager
 - zonder slagwerk / bekkens / kleine trom / pauk(en)
 - begint op de 3e tel

Opmerking

De lengte wordt buiten beschouwing gelaten.

38 C

39 B

40 maximumscore 2

voorbeelden van een juist antwoord:

gekozen woord: romantisch

- omdat de articulatie legato is 1
- en de dynamiek (matig) zacht 1

gekozen woord: saai

- omdat de klankkleur alleen uit strijkers bestaat 1
- en het tempo langzaam is 1

Opmerkingen

Alleen als de verklaring bij het muzikale middel in overeenstemming is met het gekozen woord, 1 scorepunt toekennen.

Er moeten twee verschillende muzikale middelen gekozen zijn.

41 maximumscore 1

bij cijfer: 3

42 B

Blok 8 Sjors van der Panne - Isabel

43 D

44 maximumscore 2

opmaat		
regel 1		x
regel 2	x	
regel 3	x	
regel 4		x

indien vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

45 B

46 maximumscore 1

één antwoord, bijvoorbeeld:

- hoger (gezongen)
- kwartnoten / kortere notenwaarde in de basgitaar
- andere akkoorden / andere toonsoort/gemoduleerd
- ontbreken cello
- toevoeging accordeon

Opmerking

Een antwoord als 'De melodie is anders' is niet voldoende.

47 A

48 maximumscore 1

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- solo op elektrische gitaar (i.p.v. accordeon)
- langere notenwaarden in solo
- melodie meer naar de achtergrond
- meer ritmepartijen in de begeleiding / toevoeging handclap
- benadrukken tweede en vierde tel
- toevoeging van hoge gitaarpartij in de begeleiding
- minder verschillende tonen basgitaar / meer toonherhaling basgitaar

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

49 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- rode ballonnen
- ballonnen in de vorm van hartjes
- slotjes aan de spijlen van een brug
- Een man danst.
- Mensen kijken blij / vrolijk.
- De kinderen zijn aardig voor elkaar.
- Het is mooi weer.
- gefilmd in een mooi park

per juist antwoord

1

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 31 mei. Meteen aansluitend op deze datum start Cito met de analyse van de examens.

Ook na 31 mei kunt u nog tot en met 11 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector.

Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

- uitleg audio: cd EMI 50999 6 36556 2 9
video: dvd Opus Arte OA 0904 D
- blok 1 Miley Cyrus - Inspired
audio: cd RCA Records 88875-14664-2
video: <https://www.youtube.com/watch?v=Uj5MMLROMhM&feature=youtu.be>
(08-11-2017)
- blok 2 Trombone Shorty - Do to me
audio: cd Verve Forecast 0602527693798
video: <http://www.tromboneshorty.com/video/> (28-11-2017)
- blok 3 J.S. Bach - Sinfonia, BWV 29
allofbach.com
video: <http://allofbach.com/nl/bwv/bwv-29/> (04-06-2018)
Nederlandse Bachvereniging o.l.v. Jos van Veldhoven
met vriendelijke toestemming van de Nederlandse Bachvereniging
- blok 4 Omar Sosa - Fatiliku
video: <https://www.youtube.com/watch?v=zqpHzcqaTII> (07-09-2017)
- blok 5 K. Jenkins - The Armed Man: A Mass for Peace
audio: cd The London Philharmonic Orchestra o.l.v. Karl Jenkins
The National Youth Choir of Great Britain o.l.v. Mike Brewer
audio: cd Virgin Records 7243 8 11015 2 0 / CDVE956
audio: cd Cory Band & Cantorion o.l.v. Karl Jenkins, Robert Childs en Tim Rhys-Evans
EMI Classics 50999 5 09093 2 2
video: dvd Orchestra of Welsh National Opera
Côr Caerdydd
EMI Classics 0946 3 32345 9 8
- blok 6 Orgel Vreten - Kopna Kopna
audio: cd V2 Records WNL27052
- blok 7 A.C. Gomes - Il Guarany, Ouverture
audio: cd Orchester der Beethovenhalle Bonn o.l.v. John Neschling
Sony Classical 88985334982
- blok 8 Sjors van der Panne - Isabel
audio: cd SVDP Records 2017
video: <https://www.youtube.com/watch?v=8kxUG1Kew64> (28-11-2017)